

blijkt uit een stuk dat ons door de hooggewaardeerde bemiddeling van Z.E. den heer minister van Buitenlandsche zaken bereikte, aan wien en aan wiens departement wij ons ook voor de groote hulpvaardigheid, in verband met onderzoekingen ten opzichte van dit beeld, zeer erkentelijk gevoelen. Het bedoelde geschrift is een korte studie omtrent dit beeld van een ander Japansch geleerde, prof. dr. Naojiro Murakami, welke studie voor ons ligt in vertaling door den heer R. W. Besier, mede adjunct-tolk aan de Nederlandsche legatie te Tokio. Natuurlijk bevat ook deze studie veel van 't geen in het voorgaande staat vermeld. Omtrent de gaten, die zich in 't beeld bevinden en die voor bevestigingsstangen zullen hebben gediend, waren wij al eenigszins ingelicht. Dr. Murakami schrijft er uitvoerig over en hem lijkt de opvatting het meest voor de hand te liggen, dat het beeld gediend heeft tot versiering van den voorsteven van een schip. Naar zijn meening zou het dus een schegbeeld zijn, een "*figure-head*". Uit de "*Century Dictionary*" putte hij de wetenschap, zooals hij mededeelt, dat schepen vroeger genoemd werden naar hun galjoenbeeld; als de voorsteven van een schip b.v. prijkte met de afbeelding van een leeuw, dan heette het schip *De Leeuw* en zoo geeft dr. Murakami nog enkele voorbeelden. Hiertegenover moet echter door ons worden aangevoerd, dat het door dr. Murakami bedoelde gebruik om schepen een scheg- of galjoenbeeld te geven dat aansloot bij den het schip gegeven naam, in Nederland eerst vijf kwart eeuwen na de dateering van dit Erasmus-beeld in gebruik kwam; tot een flink stuk na het einde van de 17e eeuw hadden al onze schepen vrijwel uitsluitend den *leeuw* tot schegbeeld. De emblemata bevonden zich toen aan het hek en aan den spiegel, dus integendeel geheel achteraan. Toch komt dr. Murakami ook zò tot de gevolgtrekking, dat „*Erasmus*” de naam van een schip moet zijn geweest dat in 1598 te Rotterdam werd gebouwd. — Van den eersten regel schrift — hij spreekt slechts van *twee* regels — kon hij ontcijferen ER...MUS en van den tweeden regel R...TE... 1598. Dus ten opzichte van dezen laatsten regel ontcijferde hij deels méér, deels minder, dan de andere onderzoekers; de wetenschap, dat er, naar aan zekerheid grenzende waar-